

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K., za pol leta 13 K., za četrst leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 12 K., za četrst leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pouj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četrst leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaš poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Kopkopi se ne vraca. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pismo iz Hrvatske.

(Madžaroni v zagati. — Mestne volitve. Gonja proti „Pokretu“.)

Zagreb, 4. februarja.

Preokret na Ogrskem in stremljenje madžarske koalicije, da preuzeče vlado tudi brez vojaških koncesij, vse to je napravilo mučen vtisk na naše madžarone. Ker naša vladna stranka vodi docela lakajsko politiko, doživlja naravno v negotovih časih krize, ko nihče ne ve, kdo je prav-zaprav gospodar situacije, vsepovodi poraze in blamaže. Ko je bila liberalna stranka na Ogrskem na krimilu, so mislili naši madžaroni, da bo večno ostalo tako, zato se je naša delegacija, obstoječa iz 40 poslancev, docela vstopila v klub madžarske liberalne stranke, in sicer še bolj, kar orski Sasi. Zato je bila na volišču na Ogrskem obenem z liberalno stranko poražena tudi naša vladna stranka.

Od tega časa je nastopila težka doba za naše madžarone: nimajo več stalnega gospodarja, kateremu bi se mogli vreči pod noge in mu verno služiti. Končno je zopet prevladalo v njih pripojeno lakajstvo — stopili so zopet v brezpogojno službo momentanemu gospodarju. Dočim se je vsaka stranka na Ogrskem modro čuvala, da ne pošle ni enega svojega člana v neustavno Fejervaryjevo ministrstvo, da ne ostane na njej odij vsega madžarskega naroda, je naša vladna stranka odobrila vstop Kovačevičev v to ministrstvo in ga poslala vanj kot svojega zaupnika. S tem je sicer napravila veliko uslugo Dunaju, ali je stavila na kocko pravice svoje domovine. Madžari so svojo madžarizacijsko politiko opravičevali s tem, da smo mi Hrvati sluge dunajske kamarile ter nas prezirali rekoč, da ne umemo voditi zavedne hrvatske politike. Madžaroni so upali, da ne pride madžarska koalicija nikdar na krimilo, zato bi oni z veseljem pozdravili absolutizem na Ogrskem, katerega so pa takorekoč že uvedli na Hrvatskem.

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

Tihota je vladala po zapuščenih tržaških ulicah. Samo zdaj in zdaj je ostro zapiskala burja, podeč pred seboj oblake prahu, in zopet je zavladala tišina pozne noči.

Po korzu je hitel mož srednje starosti, ki je bil tesno zavit v dolg plašč in imel na glavi visokokrajen klobuk, kakor so jih nosili v Trstu pred četrstoletjem. Pospeševal je mož svoje korake, kolikor je mogel, toda močna burja ga je mestoma prisilila, da se je moral stisniti k hišnim vratom in se nekoliko zamuditi.

„Bog pač ni toliko neskončno dober in usmiljen, kakor nam pripovedujejo, drugače bi ne pošiljal nad siromake takega mraza in take burje“. Tako je govoril mož sam s seboj, ko se je držal kljuke pri hišnih vratih in zazrl ubožno žensko, ki je, vodec zmrzujočega otroka za roko, hitela čez Lesni trg in izginila v noč.

Marko je nadaljeval svojo pot. Bil je krepak mož značilnega obraza

Reška resolucija in konferanca hravtskih poslancev z madžarsko opozicijo sta jih še bolj navdali s strahom pred vlado madžarske koalicije.

Hrvatski opozicionalni listi so madžaronom odgovarjali, ko so „novi kurz“ napadali kot nepatriotičen, ker simpatizuje z borbo madžarske koalicije, da bodo madžaroni, čim pride koalicija na krimilo, ji takoj ponudili svojo službo. In res so bili naši vladinovci pred kratkom v največjih škripcih, ko je povabil Kossuth tudi našo delegacijo na konferenco, ki se je posvetovala, kako bi bilo pomagati nadomestnim rezervistom. Tomašić je čim najhitreje odgovoril vrlo uslužno Kossuthu in takoj sklical na posvetovanje vse peštanske delege. Na tem posvetovanju je bilo soglasno sklenjeno, da stranka pošlje na to konferenco svoje zastopnike. Tomašić je naglašal na tem posvetovanju, kakor sem izvedel iz zanesljivega vira: „Ne smemo s koalicijo prekiniti vsake zvezne, ker ne vemo, kaj nam prinese najbližja bodočnost.“ Kakor hitro pa so izvedeli, da je liberalna stranka odbila sodelovanje pri tej konferenci, čim so se prepričali, da je vsa ta akcija za nadomestne rezerviste v resnicu politična demonstracija, da se odgovornost za te odnošače zvali z ram koalicije, oziroma, da se s tem briskira dunajske kroge, so se takoj umaknili in niso prišli na konferenco. A sedaj, ko se resno deluje na to, da pride koalicija dejansko na krimilo, jim je, kakor je pač umljivo, vzelo vso sapo.

Ako bi postal grof Andrassy ministrski predsednik, bi prišlo, kakor se govori, tudi pri nas do izprenembre v vladi, ker imata rodbini Pejačević in Andrassy med sabo še neke nepopravnane osebne račune.

Kakšen nadaljni vpliv bodo imela izprenembra vlade na Ogrskem, je sedaj seveda še težko povedati. Našni elementi pri nas ne zahtevajo ničesar drugega, nego da se moremo normalno brez ovr razvijati, da se s silo zvarjena naša vladna večina ne

smatra pri Madžarih kot izraz narodne volje in da se Madžari prepričajo, da nasilna politika povzroča pri nas samo mržnjo in neprestane krize v narodu.

* * *

V Zagrebu se je že pričela volilna borba za mestni občinski zastop. Znano je, da je bil naš mestni občinski zastop razpuščen, ker ni večina votirala mestnega proračuna županu držu. Amruš, ker se je le-ta s svojo madžarsko kandidaturo v Koprivnici izneveril svojim volilcem. V zadnjem mestnem zastopu so bile tri stranke: Madžaroni, center (opozicionalni zastopniki) in frankovec. Vse te tri frakcije so bile po številu približno enake. Sedaj se zdi, da se bodo konstelacije nemara izpremenila.

Že pri zadnjih volitvah pred enim letom, pri katerih je bilo treba voliti polovico mestnih obč. svetnikov, je bilo posestno stanje Frankovcev v III. razredu precej omajano, zmagali so namreč s samo približno 80 glasovi večine. Sedaj pa bodo borba še veliko ljutejša.

V tretjem razredu bodo vodili to pot prvič glavno borbo naprednjaki s socialisti. V II. razredu bo stopilo zopet na bojišče „neodvisno meščanstvo“ (zdrženi opozicionalni elementi proti Francovcem in madžaronom), prav tako tudi v I. razredu. Splošno se sodi, da bo propadla Amruševa lista ali vsaj on. Mogoče je, da madžaroni zmagajo v I. razredu. To pot se voli ves mestni zastop, v vsem 50 občinskih svetnikov. Že sedaj se govori o kandidatih za županski stol. Najčešče se omenja ime Krešićev, bivšega tajnika zagrebške trgovske zbornice, ki je znan kot delaven, energičen in rodoljuben mož, ki si je stekel nevenljivih zaslug v naši trgovski zbornici kot vedno odločen branitelj naših pravic napram ogrski vladi.

* * *

Kakor proti Vašemu listu, so klerikalci razvili tudi pri nasljuto agita-

cijo proti edino izrazito svobodomiselnemu dnevniku v Zagrebu — „Pokretu“. Že dlje časa jim je bil ta list trč v očesu, a sedaj so si vzeli za povod tej agitaciji prevod izvrstne satire češkega pesnika Macharja na klerikalizem, ki je izšla v prevodu v „Pokretu“. Kakor vselej so tudi to

pot takoj klicali na pomoč državno pravdništvo, a naša vlada je takoj slušala to kričanje in jela na nečuven način preganjati „Pokret“. Zapored je bil zaplenjen petkrat radi polemik s klerikalci, proti uredniku se je pa uvedla kazenska preiskava. V vseh cerkvah se prepoveduje, da je „Pokret“ kriv potresa, ki je bil v Zagrebu, dasi so baš cerkve in nadškofova palaca najbolj trpeče od potresa! Kakor poroča „Pokret“, so se klerikalci s svojo agitacijo v prvi vrsti vrgli na služkinje. Poleg tega, da izjemajo iz teh siromašnih deklet zadnje vinarje v svoje svrhe, agitujejo med njimi tudi proti „Pokretu“. Tako je nekemu uglednemu zagrebškemu meščanu služkinja odpovedala svojo službo samo zbog tega, ker je naročen na „Pokret“.

Rekla je, da se boji, da bi vsled tega potres ne razrušil dotične hiše.

Ali niso povsod enaki ti zastrupljevalci in izkorisčevalci ubogega naroda?!

Volilna reforma.

Praga, 4. februarja. „Český klub“ je razpravljal v svoji seji vsestransko o novi volilni reformi. Član gospiske zbornice dr. Mattuš je izvajal, da se hoče s splošno in enako volilno pravico centralizovati državo; ker pa je centralizacija v Avstriji istovetna z germanizacijo, bat se je, da se bo s to akcijo pospeševala germanizacija. Posebno bo treba paziti, da pri delitvi volilnih okrajev ne izginejo deželne meje, ker to bil bil pogin (?) za slovanske narode. Volilna reforma pa tudi mora popraviti krivico, ki se je

zgodila leta 1873. Nemcem na ljubo. Nova volilna reforma ne sme pričuti, da bi 9 milijonov Nemcev dobilovravno toliko mandatov kakor 15 milijonov Slovanov.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj, 4. februarja. Včeraj je bila pod cesarjevim predsedstvom ministrska konferenca zaradi ogrske krize. Konferenca se se udeležili le skupni ministri. H konferenci pa nista bila povabljeni ne Andrássy ne Fejervary. Razpravljalo se je o pogojih koalicije. Grof Andrássy ima za danes povabilo k cesarju. Odločitev se baje izreče jutri.

Budimpešta, 4. februarja. Glasilo grofa Andrássya „Budapesti Hirlap“ piše zelo pesimistično o sporazumljenu med kraljem in koalicijo. Ako se kralja ugodno odloči za punktacije, poveri cesar grofu Andrássyu, da se začne pogajati z voditelji koalicije. Pogajanja bodo trajala najbrž do sredi meseca marca, ker je treba izdelati popolni vladni program.

Budimpešta, 4. februarja. Nekemu novoimenovanemu vel. županu, ki je opozarjal na težkoče, ki se delajo vladnim organom, je reklo cesar: Upajmo, da postane k malu drugače. Todaneverujem, da bise dosegel mir. Vsekakor pa računam na vašo pomoč.

Carinska vojna med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Dunaj, 4. februarja. Včerajšnja skupna ministrska konferenca se je bavila tudi s konfliktom s Srbijo. Konferenca je zopet zavzela stališče, da bo Avstro-Ogrska svojo pogodbeno pravo napram v Srbiji v polni meri izvajala, ako se Srbija ne odloči za korake, ki so potrebeni (?), da se dožene sporazumljene.

Belgrad, 5. januarja. Na včerajšnjem shodu vladne večine se je razpravljalo o demisiji ali preosnovi ministrstva kot edinem sredstvu, da

in temnih blestečih se oči, ki pa so kakor vedno gledale nekako melanolholično v svet, dasi je Marko živel v dosti ugodnih razmerah.

Poznal ga je ves Trst. Kadar se je imenovalo ime „Il Diavolotto“, so se ljudje nehote začeli smejati. Vsakdo je poznal to ime, vsakdo je vedel, da se tako podpisuje sotrudnik „Alabarde“, ki je s svojimi dovtipi in s svojim humorjem pripomogel, da so ljudje najraje čitali ta list. V teh črticah iz vsakdanjega življenja, v teh poročilih izpred sodišča in s trga, ki jih je „Il Diavolotto“ priobčeval, je bilo toliko veselosti, toliko soli in popra, toliko duha in ljubezni po rednosti, da je njih avtor postal v najkrajšem času najpriljubljenejši vseh tržaških časnikarjev.

Kot pisatelj je bil Marko veseljak, ali postal je to proti svoji volji, vsled sile okolnosti, vsled skrbi za kralj, dasi je bil resna natura, ki se je malokdaj nasmehnil in se je najraje ogibal ljudi.

Nihče ni vedel in nihče se ni zmenil za to, kako je Marko zašel med časnike. Še njegovega pravega imena ni skoro nihče poznal. Klicali so ga samo „Diavolotto“ in nikdar ni nihče vprašal, kaj da je bil poprej,

predno je postal časnikar, kakor da bi bil že od rojstva vedno le pisal šaljive članke.

Enkrat je Marko pač spisal resno povest. Ali ko jo je izročil glavnemu uredniku, je ta niti čitati ni hotel.

„Ali, Diavolotto — kaj neki mislite“, se je smejal tolstti glavni urednik na vse grlo. „Vi, pa hočete pisati resne povesti! Saj to ni za vas! Smejajte se — vi ste rojeni za smeh.“

Marko je sicer svojo resno povest spravil v drug list, ali nihče se ni zanjo zmenil. In tako se je začel zoper smejati in se je šalil dan na dan, leto za letom, dasi ga je bolelo v srcu in peklo v možganah in ga je dostikrat prevzemal obup, če mu ni prišlo nič novega na misel in mu je postal jasno, da zatajuje svojo naturo, da dela silo svojim čuvstvom in nečast svoji vesti, da prostituirata samega sebe, ko zaradi ljubega kralja služi občinstvu kot nekak javni norec.

Markovo naravno nagnenje k melanholiji je netila še skrivnost, ki jo je skrbno prikrival vsemu svetu, ki jo je pa nosil na duši že dolgo let in ki ga je pekla, kakor živ ogenj. To je bila skrivnost njegovih mladih let, ko je dobil madež na svojo čast ter je moral zapustiti skromno službo, ki jo je imel. Mati njegova ga je takrat

poskusila rešiti. Ubožna vdova je žrtvovala za svojega edinca vse, kar je imela, in je umrla bede in gladu, predno ji je Marko zamogel pomagati. Sele čez več let po materini smrti se je posrečilo Marku, da si je ustvaril kolikor toliko ugodno eksistence, ali tudi sedaj ni mogel pozabiti greha svoje mladosti in žalostnega konca svoje matere. Neprestano je živel v strahu, da se pokaže nekega dne madež, ki ga je pred tolikimi leti dobil na svojo čast. Sicer si je pogostoma dopovedoval, da je pač že davno pravnan ta greh, ki je izviral iz bede in napačne sramežljivosti, toda prepričati se ni mogel. A ta zavest mu je zastrupljala življenje in ga je odganjala od ljudi; ta zavest ga je delala zlorobljenega in čudaškega tako, da so znanci njegovi pogostoma zmajevali z glavami, češ, največji humorist pa je največji pesimist.

Marko je nadaljeval svojo pot skozi burjo in oblake prahu.

„Toliko govorimo o kulturi, o civilizaciji, o napredku in o modernem svetu. Kaj iznajdejo vse bistromi ljudje! In kako smo ponosni na naših izumov! Namesto da si ljudje belijo glave, kako bi se dalo fotografirati v barvah in prebivajo li na mesecu ljudje ali ne, naj bi raje gledali,

(Dalje prih.)

se dožene sporazumljene (?) z Avstro-Ogrsko.

Belgrad, 4. januarja. Slaboznani Balugjić je zanesel v "N. Fr. Presse" grdo laž, da je pri demonstracijah v nevarnosti tudi dvor. Dvor ni bil in ne bo v nevarnosti, pač pa je bila nevarnost za Balugjića in ljudi njegove vrste, ki imajo take prijatelje.

Vsi srbski listi razen "Štampe" pozdravljajo sklep skupščine, ki je odobrila vladno postopanje napram Avstro-Ogrski. V imenu vsake stranke je govoril na izjavu ministrskega predsednika po en poslanec; dasi je govoril vsak s svojega stališča, bili so si vendar vsi edini v tem, da je ta naskok avstrijske diplomacije na srbsko državno neodvisnost treba odbiti z vso silo brez obotavljanja in brez strahu. Nikola Pašić je rekel: "Naše državno dostojanstvo ni za las manjše od avstrijskega, akotudi smo mi mali." Stojan Ribarac je izjavil: "Vsak tak naskok je treba odbiti." Stojan Novaković je vzkliknil: Kadar se gre za svobodo in odvisnost Srbije ni ga Srba, ki bi smel drugače delati, kakor je določila vlasta." — Velković je rekel: "Ton, v katerem govor avstrijska diplomacija z nami, je v mednarodnih odnosajih izključen. Naša dolžnost je, da vse te zahteve odbijemo."

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 4. februarja. Mestni poglavar je preklical prepoved gospodarskega in političnega združevanja. — Članom državnega sveta in uradnikom državne tiskarne je strogo prepovedano, dajati zastopnikom časopisa kaka obvestila.

Varšava, 4. februarja. Po Livlandiji in Kurlandiji se izvaja brezobzirno nagla sodba. Samo v Felinu so zadnja dva tedna ustrelili 53 revolucionarjev, med njimi tudi dva dečka 15 in 17 let starca. V Prekuli so ustrelili nad 20 Lehov.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 4. februarja. Klerikalni listi ščuvajo nevedno ljudstvo za lažo, da hoče država oropati cerkve za njeno premoženje. Iz tega sledi puttonje proti vladni komisiji, ki ima le namen, popisati in preceniti cerkveno premoženje, da se urejeno izroči katoliškim verskim z drugam, ki bodo morale skrbeti za bogoslužje po ločitvi cerkve od države. Vlada je sklenila, da zapre vse cerkve, ako se bo nadaljeval nasilni upor proti komisijam ter se bodo še nadalje nasilne zbirali in zabarakovali v cerkvah. Tudi papež je baje proti dejanskim uporom ter bo izdal francoskim škofom tozadetna navodila.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. februarja.

Osebna vest. Gosp. Anton Šantel, profesor na državnem gimnaziju v Gorici, je dobil naslov šolskega svetnika.

Odlikovanja. Gosp. dr. Josip Čerin, kapelnik pešpolka št. 6 na Dunaju, je bil včeraj odlikovan s španskim vojaškim zaslunšnim križcem I. razreda. — Zlati križec za zasluge je dobil od cesarja bivši župan občine Sv. Križ na Vipavskem g. Filip Terpin in župan v Šmarjah pri Ajdovščini g. Franc Gruntar.

Ljubljanski občinski svet ima v torek, dne 6. t. m., ob 5. popredno sejo. Na dnevnem redu so nazzanila predsedstva in poročila o preuredbi statusa in regulaciji plač uradnega osobja pri mestni hranilnici ljubljanski; o sistemizovanju dveh stalnih slug pri mestni hranilnici ljubljanski; o prošnji Marije Peršinove za bremena proti odpis neke parcele; o prošnji društva "Pravnik" za dovolitev brezobrestnega posojila za izdajanje slovenskih prestav avstrijskih zakonov; o prošnji "Slovenskega planinskega društva" za izredno podporo v pokritje troškov za napravo poučnih kurzov za gorske vodnike; o nazuveni mestnemu magistratu, da bi se za mestno ljudsko kopel kupila registrujoča blagajna; o delovanju prostost-

voljnega gasilnega in reševalnega društva v IV. četrletju 1905.; o uporabi Matevžetove ustanove; o županovem dopisu v zadevi podrobnih načrtov in proračunov za posloplje c. kr. državne obrtne šole, ki se ima ustanoviti v Ljubljani, in občinskega svetnika dr. Karla Trillerja samostalni predlog v zadevi zaprtja srbske meje za izvoz živine v našo državo. Dalje poročilo o imenovanju novih uradnikov mestne hranilnice ljubljanske in o dovolitvi nagrade nekemu uslužbencu.

Ljubljanski škof je izdal novo pastirske pismo in sicer na duhovnike. Tudi to pastirske pismo je posvečeno politiki, dasi Antonu Jegliču kot škofa politika čisto nične briga. Škof zlorablja svojo oblast, če v škofijskih uradnih listih razpravlja o stvareh, ki niso v nobeni zvezi z verskimi in cerkevnenimi zadavami. Če bi na pr. finančni ravnatelj ali predsednik dež. sodišča razposlal na podrejeno mu osebje uradno naročilo kako stališče morajo zavzeti napram splošni volilni pravice, bi bil v 24 urah odstavljen. Iz tega se da presojati, kako zlorablja škof svojo službo in to v korist stranke, ki je vrgla katoličanstvo iz svojega programa in se sramuje katoliškega imena. V tem pastirskem listu se izreka škof za splošno in enako volilno pravico. Toda ne iz prepričanja, ne iz demokratičnih nagibov nego iz oportunitete. Škof proglaša demokratizem za "grozno zmoto"; priznava pač pravno in politično enakost, obsoja pa socialno enakost in obsoja temeljno načelo demokratizma, da je ljudska volja izvor vsega prava. Z drugimi besedami: Škof priznava, da so dr. Šusteršič, dr. Krek e tutti quanti sleparji, kose izdajajo za demokrate; kajti če bi Šusteršič in Krek ne stala na škofovem demokratizem sovražnem stališču, bi bila v direktnem nasprotju s cerkvijo in s škofom, kar je seveda poplnom izključeno. Kadar se izdajo klerikalci za demokrate, sleparji torej s škofovim privoljenjem. Za splošno in enako volilno pravico se izreka škof samo zato, ker "bi bilo vendar nespatmetno, upirati se temu gibanku, saj ga zaustaviti ne moremo". Le iz te bojazni, da bi se delavci odvrnili od klerikalizma, se je škof izrekel za splošno in enako volilno pravico in, vedoč, da provzroči uvedba splošne in enake volilne pravice, zelo živahno politično življenje pozivlje duhovščino na politično agitacijo in organizacijo in na razirjanje klerikalnih listov, da se zagotovi klerikalno gospodstvo in zatre svobodo miselnosti in demokratizem. Škofu torej še ni dovolj boja; hoče ga še več. Njegovo pastirske pismo kliče duhovščino v najhujši boj proti vsem zastopnikom svobode in napredka.

Volilni komisar Schitnik je v seji dne 3. t. m. vrgel iz volilnega imenika II. razreda 11 naših volilcev vun, ter pustil v tem razredu od naše stranke samo gosp. J. Ferjana poleg tvrdke Gross & Bachstein in ravnatelja Trappena. Velikanska krvica tega postopanja pojmuje se še iz sledenih podatkov: Tvrda Gross & Comp. ima v jeseniški občini predpisana direktnega davka okroglo 15.000 K. Zoper to predpisane od strani davčnega urada v Ravdovljici je ta tvrdka rekurirala na upravno sodišče, češ, da hoče imeti davek predpisani v svoji centrali — Dunaj. Upravno sodišče je tej tvrdki že preje v 7. istih slučajih popolnoma ugodilo in brez dvoma je, da bo ostalo glede slnčaja na Jesenicah na istem stališču, kakor v 7 prejšnjih slučajih. Tvrda Gross bo torej pri rešitvi svojega rekurza imela v občini Jesenice le 2000 K direktnega davka predpisana, in ker se njenemu prizivu, katerega je vložila že pred več kakor 1 letom, lahko vsak čas ugodi, se politični oblasti tako neznansko mudi, da se vršijo volitve čim preje, ker bi sičar ostal drugi razred v oblasti naše stranke. Iz tega se pač razvidi, da pospešujejo vladni organi na Kranj-

skem le nemškonacionalno politiko. Da se jim je to na Jesenicah posrečilo, gre v prvi vrsti zasluga naši klerikalni stranki, katera nosi tako rada narodnost in ljudske pravice na svojem pročelju, ki se pa je kot skrajno demokratična stranka v svoji doslednosti udinjala kapitalistu Luckmannu ter z opetovanimi intervencijami pri g. Schwarzu priklicala komisarja Schitnika na Jesenice. Čast komur čast!

Lambert Einspieler †. V soboto je nagloma umrl v Celovcu ondotni proš in predsednik družbe sv. Mohorja, g. Lambert Einspieler. Pokojnik je bil vseskoz narozen in dosti toleranten duhovnik; dosegel je starost 66 let. Nekaj časa je bil tudi državni poslanec za velikovški okraj. Za razvoj družbe sv. Mohorja si je pridobil mnogo zaslug.

"Slovenec" in "Slovenske Pravice".

"Haust du meinen Juden, haue ich deinen", tako si je mislil "Slovenec" in udaril s cepcem po novem listu "Slovenske Pravice", ki je te dni izšel v Celju. "Slovenca" in njegove kroge v Mariboru je grozno zasekelo, da smo takoj razkrinkali njihov nemški list, bolelo jih je, da štajerska duhovščina, budi ji to v čast povedano, v svoji ogromni večini obsoja to mariborsko "limonado", zato se zdaj hočejo v svoji onemogli jezi maščevati nad "Slov. Pravicami", kajih konkurence se bojijo za svoj "Naš dom". Govorijo tudi nekaj o liberalni hinavščini. Ali je mogoča večja hinavščina, kakor je snovanje tega nemškega lista, ko moledujejo pri Slovencih za podporo, od pristnih Nemcev pa, kakor se sami bahajo, si dajo poslati Begrüssungsgedichte? To je vendar vrhunc klerikalne hinavščine. "Slovenske Pravice" nastopajo odkrito kot odločno slovenski list in je značilno za "Slovenčeve" narodnjake, da proglašajo boj proti temu listu kot zasluzno delo, ker bo baje liberalen in ker bo delal konkurenco "Našemu domu"! Vedno isto načelo: da je stvar le katoliška, načelost je deveta brig.

"Slovenec" in Ricmanje. Z velikim zadovoljstvom je pred par dnevi "Slovenec" zabeležil notico, da v Ricmanjih nimata "Družba sv. Mohorja in "Slovenska Matica" niti po enega člana. Že razumemo, kakšni nameni so vodili "Slovenca" pri zabeležbi te vesti. Da pa se Ricmanjem ne bo delala krivica, kakor jo misli delati "Slovenec" bodi poveleno, da je še leta 1903 bilo v Ricmanjih 71 članov družbe sv. Mohorja, tako da je prihajal po en član na vsako drugo hišo, kar je zelo veliko, če primerjamo druge kraje po Slovenskem. Ako pa dandanes nima družba sv. Mohorja nobenega člana več v Ricmanjih, se temu ni čuditi, ker so jih posvetni in cerkevni bajori pregnali iz Ricmanj. To naj bi bil "Slovenec" povedal svojim "bravecm"! Kar se pa tiče "Slovenske Matice", naj ve "Slovenec", da so ricmanski vaščani sami preprosti kmetje (izšolanega posestnika tam sploh ni nobenega) in delavci. Takim ljudem pač ni zmeriti, ako niso člani literarnega društva, kot je "Slov. Matica." Kakor se vidi, je "Slovenec" zopet mahnil po Ricmanjih, a udarec je padel mimo! Ako se "Slovenec" res kaj briga za Ricmanje, naj z besedo ljubezni pomaga privesti v Ricmanje vse ono, kar so pregnali bajonet! — Pripomnimo, da smo posneli te besede po "Edinosti".

Imenovanja v področju c. kr. fin. ravnateljstva v Trsta. Sledenje c. kr. finančni višji pregledniki so imenovani c. kr. finančnim komisarjem II. razreda: Veličogna Narc., Virant Ivan, Martinolich Anton, Tienovsky Bogumil, Kluger Edvard, Gradišnik Franc, Schütz Josip, Mandelj Anton, Grausch Ivan, Kovač Ivan, Schatanek Viljem, Martinuzzi Henrik, Wegscheider Josip, Wiefler Josip; med temi so samo trije Slovenci, ki so slovenščine popolnoma zmožni, namreč Virant, Mandelj in Kovač. Vsi drugi niso veči slovenskega jezika.

Reportor slovenskega gledališča. Iz pisarne "Dram. društva"

se nam piše. V torek dne 6. februarja se uprizori izborna izvirna novita veseloigra s petjem "Cigan". Spisal jo je Jak. Dolinar, peske točke je uglasbil kapelnik H. Benišek. Snov igre je vzeta iz malomestnega življenja. Pri predstavi sodeluje orkester družbenega godbe, ker vojaške ni bilo dobiti. V četrtek, dne 8. februarja se ponavlja ta igra. V soboto, dne 10. februarja pa pride na vrsto noviteta "Mali Lord" če ozdravi obolela ga. Kreisova. Dne 13. t. m. pride prvič na oder velika operna noviteta "Poljski žid" češkega skladatelja Karla Weisa. Koncem meseca pa se uprizori prvič Döllingerjeva opereta "Don Cezar". Dne 6. 8. in 10. t. m. ni bilo nikakor mogoče dobiti vojaške godbe, zato so se morale dati te dni na repertoar same dramske predstave.

Izvirna veseloigra, "Cigan" na slovenskem odru. Iz pisarne "Dramatičnega društva" se nam piše: Jutri, v torek se uprizori kot 14. dramske novitete v tej sezoni izvirna veseloigra v 3 dejanjih "Cigan", spisal Jakob Dolinar, godbo zložil H. Benišek. Znan slovenski humorist podaja tukaj resnično vesela in dobitna polno delo iz slovenskega malomestja, iz krogov filistrov na deželi. Dejanje se vrši deloma na sodišču, deloma v gostilni; junak veseloigre pa je mlad pravnik, ki ga spravi družba ciganov v največjo stisko, iz katere ga rešijo dovitpični člani potupoče gledališke družbe in pravnikova ljubica. V igri je več izvrstnih tipov in naše malomestne družbe; poleg tega pa prepleta vse delo hudomušna satira. Parodija predstav potujejoča "šmir" je imenitna. Igrajo vse naši igralci in igralke.

Slovensko gledališče. Včeraj popoldne se je igrala drama "Bratje sv. Bernarda". Ker je režija funkcionalista prav gladko in so se tudi igralci potrudili, da čim najbolje zadoste svoji nalogi, je drama tudi pri popoldanskem občinstvu dosegla popoln uspeh. — Zvezcer je bila repriza Smetanove opere "Dalibor". Ker je vojaška godba za celih deset dni odgovoredala svoje sodelovanje, je bilo "Dramatičnemu društvu" mnogo ležeče na tem, da se je za snoči omogočila opera predstava. Ker g. Orželski radi hripcnosti ni mogel peti svoje vloge, je intendantova v soboto brzjavnim potom povabil opernega pevca g. Vlčka iz Prage, da nadomestuje g. Orželskega v "Daliboru". G. Vlček se je prošnji radovljivo odval in dospel sinčiči z brzovlakom ob polšestih po 18urni vožnji v Ljubljano. Da je bil vsled dolgotrajne neprestane vožnje brez vsakega oddihha ves izmučen in utrujen in pri vladajočem vremenu tudi prehlajen, se pač ni čuditi; umevno je tudi, da nam v takih okolnostih ni mogel nuditi tistega umetniškega užitka, kakor bi ga sicer v normalnih odnosajih. Vkljub temu je rešil svojo nalogo nad vse častno in je bil predmet viharnim ovacijam v strani gledališkega občinstva, kateremu je g. Vlček ljub značec še izza njegovega bivanja v Ljubljani. G. Vlček je znamenit junaka tenor, ki se zlasti odlikuje po svojem sigurnem nastopu in fini igri. Opera je imela lep uspeh; pelo se je vobče dobro, slabiso bili mestoma zbori in — y.

Ustanovni občni zbor "Naše zvezde". Včeraj dopoldne se je vrsil v malih dvorani "Narodnega doma" ustanovni občni zbor društva "Naše zvezde". Načelnik osnovnega odbora, g. Ivan Kajžar, je pozdravil načelo in ter naznani, da so pravila za snjuče se društvo že od vlade potrjena. Organizacija uradništva vseh vrst je prepotrebna in društvo "Naše zvezde" je nekako osredno društvo vseh do sedanjih uradniških društiev in stremi za pospeševanjem socijalnih, gospodarskih in političnih koristi uradniškega stanu. Društvo mora biti slovensko v svojem uradovanju, vendar smejo vanj vstopati razen Slovencev tudi uradniki drugih narodnosti. Namen društva je med drugim tudi osnvanje jugoslovenske knjižnice, kar je pa mogoče le tekom par let, ker je to osnvanje združeno z velikanskimi stroški. Z društvo "Naše zvezde" se mora uradniški stan dvigniti, da bo užival na zunaj ugled. To je pa mogoče le, ako kolikor mogoče veliko članov pristopi in vsi delajo po devizi: Vsi za enega, eden za vse. Na to je bil predsednikom zборa izvoljen g. Anton Trstenjak, ki je predstavil zborovalcem zastopnika oblasti komisarja g. Robido, na kar je g. Kajžar prebral pravila, iz katerih bodi povzet sledenje: Društveno delovanje se razteza po vsem Kranjskem; njegov namen je, da ščiti in pospešuje socijalne, gospodarske in politične koristi uradniškega stanu; v doseglo vsega tega uporablja vsa zakonita sredstva. Redni člani morajo biti vsi polnoletni aktivni ali umirovljeni uradniki bodisi državni, deželni, občinski, javni ali zasebni, profesorji in učitelji. Ustanovniki plačajo 200 K, pravna juridična oseba 300 K, podporniki pa na leto po 6 K. Pravila

je občni zbor sprejel z malimi spremembami enoglasno. Pri volitvah so bili po društvenih pravilih izvoljeni slednji gg. odbornikom: Jan. Duffé, Ignacij Gabič, Luka Jelenc, Ivan Kejžar, dr. Valentin Korun, Henrik Lindtner, Karel Mayer, Ivan Podgornik, Ivan Roštan, Anton Trstenjak; namestnikom: Oton Balzer, Milan Cimerman, Rihard Debelak, Ivan Sešek, Rudolf Vesel; pregledovalcem računov: Veličan Fink, Tomaz Tomec, Josip Sikošek, namestnikom pa Lovro Sancin. Članarina se je določila po 1 K na mesec, vpisnine nič. Na Trstenjakov predlog se odpošlje cesarju vdanostna izjava.

Državni pomočni uradniki v Ljubljani so na svojem sestanku dne 2. t. m. soglasno sklenili, poslati na ministrstvo na Dunaju potom deželnega predsedstva v Ljubljani resolucijo k se ne rešeni peticiji iz leta 1902. za podelitev aktivitetne oziroma draginjske doklade. Obenem se je tudi sklenilo, da se odpošlje na deležnike shod, ki se vrši dne 5. do 7. t. m. na Dunaju mesto posebnega delegata pritrdirnila brzjavka. Nadalje se naznana vsem tovarishem, da se vrši dne 4. marca 1906 letni občni zbor društvene podružnice za Kranjsko, o čemer se bodo člani še posebej obvestili.

V. redni občni zbor "Slovenskega ženskega društva" se je vršil včeraj popoldne ob 5. uri v društvenih prostorih ob pravile udeležbi. Zborovanje je otvorila predsednica gospa Franja dr. Tavčarjeva, ki je vneti besedah pozdravila vse navzoče in se jim zahvalila za zanimanje, ki so ga pokala s svojo udeležbo na tem občnem zboru. "Slošno slovensko žensko društvo" je za slovensko ženo kraj, kjer se prosto razgovarja, kjer najde zabave in

Maribora o otroških igrah in vzgoji ter prof. Milan Pajk o starogrški umetnosti prvič, drugič pa o renesansi v Italiji. Vsem se izreče zahvala, kakor tudi "Akademiji", ki je dala na razpolago svoj skloptik. Na prijateljskih sestankih v društvenih prostorih je predaval gospa A. Ulrichova o svojem potovanju po Dalmaciji, gospa M. Govékarjeva o revolucionarnih strujah v ruskem modernem slovstvu, gospa M. pl. Trnkoczyjeva o dolžnostih slovenske matere ter gospa dr. Tavčarjeva o Karlovi varih. Ob obletnici Prešernovega rojstnega dne je pripredilo društvo Prešernov večer, na katerem je predavala gdč. M. Jerinova o Prešernovem življenju in delovanju. Društvo je imelo preteklo leto 8 sej. Po deputaciji se je udeležilo odkritja Prešernovega spomenika, čestitalo pesniku Aškerku k njegovi 50letnici, za kar je dobro laskavo zahvalo. Društvo je naročeno na "Slovena", "Frauen-Rundschau", "Aus fremden Zungen", "Slovensko knjižnico", "Svetovno knjižnico", "Salonsko knjižnico", ter "Omladino" in "Matico", poleg tega kupi vsako v slovenščini izšlo ter za knjižnico primerno knjigo. Tudi si nabavlja društvo kolikor mogoče še drugojenčiča dela takoj po izidu. Ljubljanske mu županu g. Iv. Hribarju gre najtoplejša zahvala za naklonjenost, da je dovolil, da se vrše društvena predavanja v "Mestnem domu", kjer se je po vzoru velikih mest otvorila pravcata "ljudska univerza". Gospa tajnica je izrekla željo, da bi bili dosedanji dobrotniki še nadalje naklonjeni društvu ter naj bi se spominjali se drugi imoviti krogi, da ima ženstvo velik vpliv na tok javnega življenja ter je torej osled tega treba podpirati društvo. Gospa Ulrichova je kot namestnica knjižničarke poročala, da je imelo društvo 1919 knjig, ki so razdeljene na 20 oddelkov. Slovenskih knjig je 931, hrvatskih 180 in nemških 58. Preteklo jeto se je razposodilo okoli 10.000 knjig. Da je nemških knjig toliko, se mora vpoštovati, da je med njimi večina ruskih, poljskih in norveških prevodov. Dosedanjemu odboru se je izrekla iskrena zahvala za njegovo marljivo in uspešno delovanje, na kar je bil ves znova izvoljen, kakor sledi: Predsednica gospa dr. Tavčarjeva, podpredsednica gosp. Berta dr. Trillerjeva, tajnica Minka Govékarjeva, namestnica gdč. Josipina Kajzeljeva, knjižničarka gospa Marica Peruškova, namestnica gospa Ana Ulrichova, blagajničarka gdč. Antonija Kadivec, namestnica Josipina Vidmarjeva; Odbornice: gospe Margareta prof. Zupančičeva, Marija nadinžener Pavlinova, Josipina Podkrajščeva, Natalija dr. Kermavnerjeva, namestno pokojne ge. Oražnove; razsodišče: gospa Hedvika ravnatelj Šubičeva, gospa Cecilija prof. Korunova in Marija profesor Pintarjeva. Preglednici računov: g. J. Čudnovain g. M. Ječainova, gdč. Lozarjeva je predlagala na to, naj bi se knjige pri izposojanju vpišovale po številkah, ga. dr. Tavčarjeva pa na naznanih, da je za narodno stvar vneta gdč. Roblekova sestavila v prid družbe sv. Cirila in Metoda narodni koledar. Ga. predsednica se je nato zahvališča za lepo udeležbo zaključila občni zbor.

"Slavčeva" maskarada. To je bilo vrvenje zadnje dni po Ljubljani in okolicu! "Slavčeva" maskarade so se občinstvu tako priljubile, da bi vkljub vsem mnogobrojnim predpustnim zabavam občutili veliko praznoto, če bi kak predpust ne bilo te prieditev. No, "Slavčev" nam ne mara pripravljati takih neljubih praznot in nam je zlasti letos nudila njegova maškarada obilno in lepega užitka. Vests, da pride na maškarado družba ciganov v svoji narodni noši in z godbo, je obujala povsod veliko zanimaljanja in do 1000 oseb broječa množica jih je čakala včeraj ob 5. uri popoldne na južnem kolodvoru, ko so se pripeljali z gorenjskim vlakom — iz Žent Vida, kjer so istotako bili predmet splošnega občudovanja. Z južnega kolodvora so se cigani v kočijah peljali po mestu, za njimi je jahal ciganski kralj, mnogobrojno občinstvo jih je pa spremljalo povsod. In ko se je zvečer ob 9. uri med že pestro množico mask in drugih udeležnikov maškarade v prekrasno z eksotičnimi rastlinami ozaljano dvoran hotela "Union" pripeljal ciganski vrhovni poveljniki na voz z godbo spremajan od svojih zvestih in vdanih ter si v kratkem postavil šotor, in so cigani zaplesali svoj priljubljeni čardšč, bile so oči vseh obrnjene na to cigansko družbo, kolikorkrat je bil videti kak pristen ciganski običaj. Maškarada ni imela nobenega posebnega naslova, zato so se sesle maske v najrazličnejših nošah in najrazličnejših narodnosti. Omenjam to le skupine kranjskih fantov in deklet v narodni noši, Kitajcev, slovov ter pravih dunajskih gigrlov, zadnji dve skupini sta povzročali

obilno srčnega smeha. Najbolj številno je bila zastopana narodna noša, zato je imela maškarada kolikor toliko naroden značaj. Ostale maske naštavljati "opustimo, to pa zato, ker se nam prav lahko pripeti, da pri še tako natančnem naštavjanju izpustimo koga ali katero, in zamaš je potem neizogibna. Le to naj rečemo, da so bile nekatere posebno ženske maske izredno krasne v svojih oblekah, zlasti še, ko smo zazrli po polnoči lep snežajoč se obrazek. Plesalci in plesalke so se kmalu vrgli z vso silo v plesni vrtinec in plesalo se je neumorno do ranega jutra, ko so se stoprav jeli redčiti njihove vrste, oziroma krogli. Da je bil naval v plesno dvorano ogromen, dokazuje, da je plesalo prvo četvorko 84 parov, drugo 118, tretjo pa 112. Splošno pozornost je obujala češka "Beseda", katero je prvkrat plesalo 60 parov v 15 krogih. Četvorka in "Beseda" so se izvajali precizno in so plesalci in plesalke pokazali, da so veči teh lepih plesov, zlasti pa zadnjega. Četvorka, kakor "Beseda" je aranžiral g. Radivoj Jelenčnik s spretnostjo, da mu gre vse čast in priznanje. Pomagala sta mu gge. Kranjč in Sever. Na pisano množico, ki je valovila v dvorani, je bil pogled z galerije naravnost očarljiv, kajti skupne maske so se tako izborno dobro postavile vsaka na svoj prostor, da so napravile prekrasno harmonično celoto. Maškarado je obiskalo nad 1100 oseb. Čuditi se ni torej, da se je v vseh prostorih, ki se razprostirajo na vseh straneh plesne dvorane, razvilo najživahnejše življenje, polno burnega navdušenja za razkošno uživanje karnevalskega veselja. Društvo "Slavčev" sme biti ponosno na letošnjo maskarado; uspela je zanj častno, kajti tako velikansko množico udeležnikov so priznate simpatije, ki jih uživajo naši "Slavčevi" v vseh krogih našega mesta in okolice. Te simpatije je pa "Slavčev" izborno poplačal vsem udeležnikom, ko jim je preskrbel toliko zabave, kotjo le nudi kako velikomestno predpustno vrvenje, za kar smo mu prav od sreca hvaležni.

Plesni venček "Glasbene Matice". V soboto zvečer je pripredil pevski zbor "Glasbene Matice" svojim članom plesni venček, ki je tudi pot, kakor prejšnja leta, prekrasno uspel. Ob zvokih "Društvene godbe", ki je svirala s pohvale vredno neutrudljivostjo, se je mladina vdala boginji Terpsihori in rajala do ranega jutra. Četvorka je spremno aranžiral g. K. N. Prvo četvorko je plesalo nad 80, drugo na okoli 90 parov. Pod večim vodstvom g. Balzerja se je z veliko dovršenostjo plesala "Beseda". Na venčku je vladalo ves čas razkošno veselje in neprisiljena radost in zabava ostane gotovo vsakomur, ki se je udeležil, v najprijetnejšem spominu. "Glasbena Matice" je pa za eno krasno uspelo prieditev bogatejša.

"Vojaški veteranski kor v Ljubljani" je pripredil v soboto v dvorani "Starega strelšča" plesni venček, ki je bil prav imenitno obiskan tako od strani veterancev in vojaštva vseh vrst in v Ljubljani nastanjenej polkov, kakor tudi od civilnih oseb. Naval v plesno dvorano je bil večkrat tolik, da ni bilo mogoče plesati. Četvorka je aranžiral g. Franc Fišer. Dvorana in drugi prostori so bili okusno dekorirani. Plesni venček je med drugimi obiskal dvorni svetnik g. grof Chorinsky, izmed višjih častnikov pa g. divizjonar fml. Chavanne general majorja Bonjean in Seib, polkovniki Pauer, Vučetić, Kerživanek in Schmidt, podpolkovnika Herget in Mast ter major Pitschmann.

Slovensko trgovske društvo "Merkur" pripredil v soboto, dne 17. februarja ob 9. uri zvečer v dvorani "Mestnega doma" velezanimivo javno predavanje. Predaval bode g. inženir J. Turk. Tema: Črtice iz kemije vsakdanjega gospodarskega življenja. Vstop prost.

Poročil se je danes na blejskem otoku g. Matic Dolničar, veleposetnik v Trbovljah in v Šmartnem pri Ljubljani z gdč. Katinko Vidičevu z Bleda. Čestitamo iskreno!

Domžalski "Sokol" je prispolil slovenski sokolski zvezi. To je 21. v zvezi stoječe sokolsko društvo.

Odsek idrijskega "Sokola" v Žireh pripredil svojo prvo veselico dne 18. februarja t. l. v prostorju g. Ivana Kavčiča v Stari vasi, s šaloigro "Ne kliči vraka" in šaljivim prizorom. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Istopom bo imel odsek svoj prvi občni zbor ob 4. uri popoldne. Kot ustanovna člana sta prispolila k društvu g. Ivan Potočnik, posestnik na Dobravčevi in g. Jakob Poljanšek, posestnik na Selu. Le tako naprej! Nazdar.

Litijaska podružnica "Slovenskega planinskega društva" pripredil v soboto, dne 10. srečana t. l. v gostilni g. Oblaka v Litiji zabaven

večer. Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 1 K za osebo.

Prostovoljno gasilno društvo v Ribnici pripredil pod pokroviteljstvom blagorodnih gospa Klementine Pauserjeve, Franje Pickove, Ane Podbojeve, Matilde dr. Rudescheve, Olge Rudescheve, Stefanije dr. Schifferjeve in Albine Višnikarjeve dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v salonskih prostorih g. A. Arkota plesno veselico. Vstopnina 1 K za osebo. Svira oddelek vojaške godbe c. in kr. pentonoga polka Leopold II. kralj Belgijev št. 27 v Ljubljani.

Šola na Muljavi. Piše se nam iz Muljave: Na nekaj vrstic v zadavi šole na Muljavi v "Slov. Narodu" se je oglasil v "Slovencu" Špančev Janez ali zdaj župan občine Krka. Trdi sicer, da je stvar jasno pojasnil, v resnicu pa ni drugega v tej notici, kot da je skušal vso zadevo zaviti in jo pokazati v vse drugačni luči, kot je. Bodil torej nekoliko odgovora, da se vidi, kdo govori resnico. Vprašanje o šoli na Muljavi je bilo na dnevnem redu že pred 25. leti, česar nam ne bo nikhe odreklo. Ustanovitev je predlagal okrajinški šolski svet in na njegov predlog je sklenil to ustanovitev dež. šolski svet. Res je, da so županstva nastopila proti tej šoli, ali to še ni nikakor dokaz, da šola ni potrebna. Župan pravi v "Slovencu", da bo zaradi ustanovitve šole prodan polovica posestev. Kdor pozna razmere, se bo smejal, če ima le kolikaj lastne razsodnosti. Sicer nas je pa tukaj kmetovalcev, da zaradi te šole ne bomo trpeli nobene posebne občutne škode. Krški župan je na vse načine poskušal, da bi dokazal, kako nepotrebna je šola. Komisija, ki je merila in pregledovala prostor, mu je šla sicer povsod na roke, vendar se ni mogla na njegovo pritožbo ozirati, ker ni bila resnica. Župan trdi, da obiskujejo otroci z Muljave redno šolo na Krki. Kdo pa? Dve hiši sta všolanji na Krki, ker sta krške fare, a en učenec letosnje šolsko leto menda še nikoli ni bil v šoli. Vsi drugi so všolanji v daljni Šent Vid. Radi daljave je vse dognano in Muljava je središče za vasi Lučarjev Kal, Bojanji vrh, Kompolje in Polje, ki so vše šole nujno potrebno in katerje leže vse pred nosom Muljave. Župan predlaga šolo na Polju ali na Kompolji. Ali bodo potem Muljavci čez vodo hodili ali se vozili s čolnom tja? Vedeti je pa treba, zakaj tišči krški župan s šolo na Polje. Ondi ima posestvo g. župnik Špendal iz Tržiča in to posestvo bi rad prodal za šolo. Dasi je bilo posestvo spoznano nesposobnim za stavbišče, leži vendar župan tako zelo pri srcu. Seveda vodi tega župana pred vsem namen, šolski okoliš razbiti in vso stvar zavlec. Vsak razumen mož призна, da je šola na Muljavi potrebna, oblasti so priznale to, le krški župan noče priznati tega. Če bi se ne ustavnila šola na Muljavi, mora se takoj zidati veliko poslopje za 4 razrednico na Krki, s tem pa bi ne bilo oddaljenim otrokom nič pomagano. Otroci se največ slabega nauče, če hodijo daleč v šolo, poleg tega je pa še njihovo zdravje v vedni nevarnosti. Tako je, gospodine župan, pa nič drugače in to so resnični podatki, katere lahko še bolj natančno razjasnimmo, če potrebujete. Podpisani prosimo torej šolske oblasti, da bi se stvar kmalu rešila, ker se na vsak način že dosti dolgo zavlačuje. — Ignacij Bregar, Mihail Lampret, Anton Jorčič, Fran Mostar, Anton Lampret.

Oče in sin zmrznila. Dne 1. srečana t. l. sta šla iz vasi Metulje v logaškem okraju oče Franc in sin Juri Mihelčič v Loški potok vole kupovati; kupila sta tudi par volov ter ju gonila domov, med potjo pa sta oba opešala, ker sta prej preveč žganja zaužila, tako da sta v noči od 1. na 2. srečana t. l. v samotnem kraju, ne daleč drug od drugega v snegu oblezala in istotam zmrznila. Oče je bil 63 let star, sin pa 27 let. Dne 3. srečana so šli sosedje omenjena dva iskat, ker ju ni bilo domov ter ju našli v navedenem kraju mrtva, ter ju prepeljali isti dan v mrtvašnico na Bloke. Vola, koje sta nesrečne žagonila, sta se sama vrnila domov v Loški potok k prejšnjemu gospodarju.

Okraini komisar celjski. Okraini komisar pri okr. glavarstvu v Mariboru dr. Koch-Thannheim je premeščen v isti lastnosti k okrajnemu glavarstvu v Celje.

Podravska podružnica slovenskega planinskega društva. Naznani smo že, da je mariborski magistrat prepovedal, da bi se vršil občni zbor tega društva v Mariboru. Danes naznajamo, da sklicujemo občni zbor v nedeljo, dne 11. srečana v Ruše in sicer v gostilni g. Jožeta Muleja ob 1/4. uri popoldne, to pa storimo zato, ker je istega dne zvečer na isti gostilni velika veselica ženske podružnice družbe sv. Cirila. Mariborski mestni očetje naj nikar ne mislijo, da se nam zdaj kar hlačke tresejo zaradi tistega ukaza.

Pošte razmere v mariborski okolini. Iz Prage je bila poslana 23. dec. 1905 v mariborskou oklico pošljivek s slovenskim naslovom. Srečno je priomala na svoj cilj 27. januarja t. l. in obiskala ta čas skoraj četrtno spodnje stajerskih pošti.

Poskušen samomor. 32letni glavnici Josip Vojkeli v Trstu je spil stekleničico solne kislino, ker je imel kraste in jih ni mogel odpraviti. Njegov položaj je jako nevaren.

Demonstracije v Trstu. Italijansko društvo "Patria" v Trstu je v petek imelo zaupen shod, na katerem se je protestiralo proti vladni odredbi glede odvzetja prenešenega delokroga tržaškemu magistratu. Po shodu so bile demonstracije po mestu, a tako klaverner, da se mora človeku tržaško italijanstvo v dno srca smiliti, kajti le kakih 150 mlečnozobih pobičev je vpilo: Doli z vlogo, živelva avtomati!

Župnik umoril svojo tetu. Obravna proti župniku Franu Tomševiču, njegovim ljubicam Antonijeti Oštrici in služi Kovačeviču radi hudestva umora Ane Rančigaj iz Gotovlj na Štajerskem, ki se je pričela v ponedeljek 29. pr. m. in kateri smo priobčili že obširna poročila, bo trajala, kakor se nam javlja iz Zadra, 12 dni in bo končana šele koncem tega tedna. O teku in izidu te senzacijonalne obravnave bodemo obširnejše poročali.

Kdo je umorjena ženska v Roxengrabnu? Po celotedenskem vsestranskem zasedovanju se je orožništu posrečilo najti prave sledove glede zagonetnega umora v Roxengrabnu na Gornjem Štajerskem. Umorjena ni Mici Mataš, temuč Marija Mayer, kuhanica z Dunaja. Morilki sta sestri Frida in Marija Zeller, in sicer je ena hotelska soberica, druga pa bufetka. Umorjena Mayer je imela 10.000 gld., zaradi katerih je bila umorjena.

K umoru v Roxengrabnu. K tej zadavi moramo pripomniti, da je bil naš poročevalci glede naloge, ki jo je imela pri tej stvari mestna policija ljubljanska, napačno informiran in zato naša notica, da se je dognala po mestni policiji identičnost umorjenke z Marijo Mattauschevo, ne odgovarja dejstvu. Mestna policija ljubljanska je dobila, ker se je sumilo, da je umorjena neka Marija Mattauscheva, fotografijo te Mattauscheve (ne umorjenke) na ogled, da po možnosti dožene, ali in kje morda Mattauscheva zdaj živi. Če bi se to dognalo, bi bilo seveda dokazano, da umorjena ne more biti Mattauscheva in je bil torej dotični sum napačen. V Ljubljani sta se res našli dve osebi, kajih ena je bila leta 1902. v Gradcu, druga pa leta 1903. v Opatiji z Mattauschevo skupaj v službi. Iz Opatije je imela dotična priča celo fotografijo Mattauscheve. To je vse, kar je mogla mestna policija po izvedeti in to se je tudi takoj pristojnemu oblastvu dalje naznanih ter vposlalo mu preje navedeno fotografijo. Da bi pa kdo v Ljubljani spoznal, kdo je umorjena, je pa izključeno, ker mestni policiji ni došla odslej še nobena fotografija umorjenke (ampak le Mattauscheve).

Samomor. Včeraj popoldne je našla Karolina Vidnjeva, ko je prišla domov v Metelkove ulice št. 27, v stanovanju na kljuki pri vratih obešenega 64letnega delavca Alojzija Končina. Navedenec je bil vdan pičači in najbržje tudi nekoliko vinjen izvršil ta čin. Prepeljali so ga v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Tudi njegov brat si je svoj čas vzel na ta način zanimaljenje.

Pes je ugriznil dne 1. t. m. v Linhartovih ulicah pismeno gosp. Rudolfa Nowotnega in ga na levi roki telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Vozilček je prevrnil neki voznik posestnici Tereziji Sitarjevi v Kopitarjevih ulicah, ko je peljal mle

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani".

Uradni kurzi dun. borze 4. februarja 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
42% majška renta . . .	100.15	100.35
42% srebrna renta . . .	100.10	100.30
40% avstr. kronska renta . . .	100.20	100.40
40% zlata . . .	118.30	118.50
40% ogrska kronska renta . . .	96.60	96.80
40% zlata . . .	115.05	115.25
40% posojilo dež. Kranjske . . .	99.50	101.00
40% posojilo mesta Split . . .	100.65	101.65
40% Zadar . . .	100.00	100.00
40% bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . .	100.70	101.70
40% češka dež. banka k. o. . .	100.00	100.15
40% ž. o. . .	100.15	100.50
40% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke . . .	100.45	101.40
40% pešt. kom. k. o. z 10% pr. . .	106.50	107.50
40% zast. pisma Innerst. hranilnice . . .	100.50	101.50
40% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice . . .	100.00	100.90
40% z. pis. ogr. hip. ban. obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. . .	100.00	100.85
40% obl. češke ind. banke . . .	99.50	100.50
40% prior. lok. želez. Trst. Poreč . . .	99.90	100.00
40% prior. dolenskih žel. . .	99.50	100.00
30% prior. juž. žel. kup. 1/1 . . .	316.90	318.90
40% avstr. pos. za žel. p. o. . .	100.50	101.50

Srečke.		
Srečke od l. 1860/1	197—	199—
od l. 1864 . . .	289.75	291.75
titske . . .	161—	163—
zem. kred. I. emisije . . .	296.50	306.50
II. " . . .	298.50	308.50
ogrsk. hip. banke . . .	264—	271.50
srbske à frs. 100—	100—	110—
turške . . .	151.60	152.60
Basilika srečke . . .	25.50	27.50
Kreditne . . .	476—	487—
Imoške . . .	79—	85—
Krakovske . . .	92—	99—
Ljubljanske . . .	61.50	68—
Avstr. rdeč. križa . . .	52—	54—
Ogr. " . . .	33.30	35.30
Rudolfove . . .	57—	63—
Salcburske . . .	72—	78.50
Dunajske kom. . .	529.50	539.50
Deinice.		
južne železnice . . .	127.60	128.60
Državne železnice . . .	671.75	672.75
Avstr.-ogrsk. bančne deln. . .	1632—	1642—
Avstr. kreditne banke . . .	678—	679—
Ogrske . . .	802.50	803.50
Zivnostenske . . .	246—	247.25
Premogokop v Mostu (Brüx) . . .	660—	666—
Alpinske montane . . .	538.50	539.50
Praške žel. ind. dr. . .	2662—	2672—
Rima-Murányi . . .	545.50	546.50
Trboveljske prem. družbe . . .	282—	285—
Avstr. orožne tov. družbe . . .	577—	583—
Ceške sladkorne družbe . . .	160—	164—
Vatute.		
C. kr. cekin . . .	11.34	11.38
20 franki . . .	19.10	19.13
20 marke . . .	23.47	23.55
Sovereigns . . .	23.97	24.05
Marke . . .	117.30	117.50
Laski bankovci . . .	95.55	95.75
Rubli . . .	250.50	251.25
Dolarji . . .	4.84	5—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 5. februarja 1906.

Termin.

Pšenica za april . . .	za 100 kg	K 16.84
" oktober . . .	" 100 "	16.76
Rž " april . . .	" 100 "	13.78
Koruza " maj . . .	" 100 "	13.86
Oves " april . . .	" 100 "	14.86

Efektiv.

5 ceneje.

Meteorologično poročilo.

Vsična nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3. 9. zv.	723.8	-3.7	brezvetr.	det. jasno	
4. 7. zj.	723.1	-5.7	sl. svzh.	oblačno	
5. 2. pop.	722.8	-0.2	sl. jug	oblačno	
6. 9. zv.	725.4	-1.8	sr. sza.	sneg	
7. 7. zj.	726.7	-2.4	sl. jug	oblačno	
8. 2. pop.	729.1	-2.7	sr. vznod.	del. jasno	

Srednji predvčerajšnji v čeravnjaju temperaturi: -4.2° in -2.6°; norm.: -1.4° in -1.3°. Mokrina v 24 urah 0.0 mm in 0.7 mm.

Rodbine Bolhova, prof. Franke tova in Mikuševa naznavajo žalostno vest, da jim je umrla predraga nepozabna mati, stara mati in tască.

Brigita Bolha roj. Bizoni

dne 1. t. m. zvečer v 85. letu svoje dobe, ter izrekajo vsem častitim udeležnikom izpoveda dne 3. t. m. darovalcem krasnih vencev in sočutnikom ob bridi izgubi najsrcejšo zahvalo.

V Ljubljani, 5. februarja 1906.

Stanovanje

Stanovanje

v I. nadstr., obstoječe iz 4 sob, verande, kuhinje in kleti ali pa 2 majhni stanovanji z eno, oziroma dvema sobama, kuhinjo in kletjo se ceno odda na Gruberjevem nabrežju 6 (vila).

Mesečna soba
z opravo ali brez nje, z električno razsvetljavo, vodovodom in posebnim vodovalom se odda v Cigaletovih ulicah 3.
Več se izve pri hišniku v suterenu na desno.

Lep lokal za trgovino

s tisk ležečim stanovanjem se takoj ali s 1. majnikom odda v Gradišču št. 4.

Več pove hišnik na dvorišču na levo.

Prodajalka

mešane stroke, sposobna voditi filijalko
se sprejme.

Ponudbe na uprav. "Slov. Naroda" pod "Prodajalka 100".

Oskrbnica

29 let starca, neom., slov. in nemšk. jeziku zmožna, išče primerne službe. Delovala je kot takša skupno 14 let pri odlični rodbini z večjim podjetjem. Izjavena je v vseh strokah hišnega gospodarstva. Sprejme službo takoj ali po poenje bodisi pri kakom podjetju, gospodarstvu ali pa v zas boljši hiši.

Naslov pove iz prijaznosti uprav. "Slov. Naroda".

466-1

P. n.

Usojamo se javljati, da bodo firmo

A. Tschinkelna zet

po 27. januarja t. l. zamrlem sedanjem lastniku Gustavu Laessig njegovi dediči vodili **neizpremenjeno naprej.**

S prošnjo, da nas še naprej počaščate s cenjenimi naročili **kavnih surogatov, figove kave in sadnih konserv,** ostajamo, zagotavljate najboljšo postrežbo z odličnim spoštovanjem

A. Tschinkelna zet.

Glede na objavo o otvoritvi mojega zavoda za likanje si usojam še naznanjati, da lahko vsakdo že oprano moško perilo ki se mi v prvih dneh tedna pošlje za likanje, že v sobo tistega tedna pride iskat.

Cena za likanje je nastopna: **za pokončni ovratnik 4 h, za zavilan ovratnik 6 h, za par manšet 8 h, za gladke prsi 8 h, za prsi z gubami 10 h, za srajco z gladkimi prsimi 28 h in za srajco z nagubanimi prsimi 32 h.**

Obenem še opozarjam, da je na stroj likane ovratnike zaradi s tem dosežene trdosti in posebne gladrosti **zanesljivo moći nositi en dan dlje,** nego ovratnike likane na roko.

Obilnega obiska prosi z odličnim spoštovanjem

C. J. Hamann

trgovina s perilom in modnim blagom

v Ljubljani, na Mestnem trgu štev. 8.

330-2

Kje na Dolenjskem, ako mogoče v kakem mestu ali trgu bi se rad naselil spreten zidarski mojster.

Slavna županstva se prosijo, da naznanijo to upravnemu "Slov. Narodu".

Lepo solnčnato 411-3 stanovanje

obstoječe iz 3 sob s pritiklinami in z vporabo vrta se takoj, event. s 1. majem odda na Kuhnovi cesti št. 23.

470-1

V hiši št. 1 na Zaloški cesti se oddasta

2 stanovanji

z 2. ali 3. sobami s 1. majnikom. Več se izve pri lastniku hiše A. Šarabonu.

440-3

prav bližu pripravnice, po zmerni ceni.

V hiši je na razpolago klavir in obenem ponik v italijskini in francosčini —

Ravnatom se vzamejo proti zmernemu honorarju v ponik italijskine dame in gospodinju, ki se žele perfekcionirati v konverziji in korespondenci. Vprašanja pod "Kordin", Ljubljana, posta restante.

Z ozirom na vsestranska vprašanja se p. n. društvo in restaterjem s tem naznanja, da je

„Šramel-kvartet“ za vse četrtke, sobote in nedelje do 1. marca t. l. oddan.</p